

UCHWAŁA Nr 90 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 kwietnia 1973 r.

w sprawie diet i innych należności za czas podróży służbowych na obszarze kraju.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy uchwały określają diety i inne należności przysługujące pracownikom państwowych jednostek organizacyjnych z tytułu podróży służbowych odbywanych na terenie kraju na podstawie poleceń wyjazdów służbowych zakładów pracy.

2. Podróżą służbową jest wykonywanie zadania określonego przez zakład pracy poza miejscowością stanowiącą siedzibę zakładu pracy, zwaną dalej „stałym miejscem pracy”, w terminie i miejscu określonych w poleceniu wyjazdu służbowego.

3. Czas podróży służbowej, określony w poleceniu wyjazdu służbowego, obejmuje czas niezbędny na:

- 1) przejazd do miejsca stanowiącego cel podróży służbowej,
- 2) wykonanie zadania określonego przez zakład pracy,
- 3) powrót do stałego miejsca pracy, a w wypadkach określonych w § 3 — do miejsca zamieszkania,
- 4) odpoczynek, w granicach do 6 godzin po odbyciu podróży w porze nocnej, jeżeli pracownik nie korzystał z wagonu z miejscami do spania, a czas przejazdu wynosił więcej niż 6 godzin. Przez porę nocną rozumie się czas między godziną 22 a godziną 6.

§ 2. Z tytułu podróży służbowych pracownikom przysługują diety oraz zwrot kosztów:

- 1) przejazdów na trasie od stałego miejsca pracy do miejscowości stanowiącej cel podróży służbowej,
- 2) dojazdów środkami komunikacji miejscowej,
- 3) noclegów,
- 4) innych udokumentowanych wydatków.

§ 3. 1. Dla pracowników zamieszkałych poza miejscowością, w której ma siedzibę zakład pracy, a wykonujących pracę stale lub głównie poza stałym miejscem pracy, można ustalać w umowie o pracę — w celu rozliczenia kosztów podróży służbowych — miejsce zamieszkania jako stałe miejsce pracy. W tym wypadku czas podróży służbowej liczy się od chwili wyjazdu z miejscowości zamieszkania do powrotu do tej miejscowości.

2. Podróż służbowa może rozpocząć się lub kończyć w miejscu zamieszkania, jeżeli w wyniku tego koszty podróży służbowej będą mniejsze. Czas podróży służbowej powinien być wówczas liczony od chwili wyjazdu z miejscowości zamieszkania do chwili powrotu do tej miejscowości.

§ 4. 1. Dieta stanowi ekwiwalent pieniężny na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania w czasie podróży służbowej i kosztów dojazdów miejscowymi środkami komunikacji do i z dworców oraz do i z miejsca pracy lub noclegu, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w § 7 ust. 2 i 3.

2. Należności z tytułu diet oblicza się za czas od rozpoczęcia podróży (wyjazdu z miejscowości stanowiącej siedzibę zakładu pracy) do powrotu (przyjazdu do miejscowości stanowiącej siedzibę zakładu pracy), po wykonaniu zadania określonego przez zakład pracy. Przepis § 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Dieta wynosi 40 zł za dobę podróży służbowej.

4. Przy obliczaniu diet stosuje się następujące zasady:

- 1) jeżeli podróż służbowa trwa nie dłużej niż dobę, a czas jej trwania wynosi:
 - a) mniej niż 8 godzin — dieta nie przysługuje,
 - b) od 8 do 12 godzin — przysługuje połowa diety,
 - c) ponad 12 godzin — przysługuje dieta w pełnej wysokości;
- 2) jeżeli podróż służbowa trwa dłużej niż dobę, za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę:
 - a) do 8 godzin — przysługuje połowa diety,
 - b) ponad 8 godzin — przysługuje dieta w pełnej wysokości.

5. Dieta nie przysługuje za czas przebywania w miejscu zamieszkania pracownika.

§ 5. 1. Środek transportu właściwy do odbycia podróży służbowej określa zakład pracy w poleceniu wyjazdu służbowego.

2. Koszty przejazdu środkiem transportu droższym niż określony w poleceniu wyjazdu służbowego pokrywa pracownik w wysokości różnicy między ceną biletu środka komunikacji użytego do przejazdu a ceną biletu środka komunikacji wskazanego w poleceniu wyjazdu służbowego.

3. Na trasach obsługiwanych przez kolej przejazd droższym, ale pod względem połączeń komunikacyjnych dogodniejszym albo szybszym środkiem transportu może być stosowany po stwierdzeniu, że:

- 1) skrócenie czasu przejazdu i pobytu w podróży służbowej powoduje oszczędność na dietach i kosztach noclegów równą bądź większą od różnicy cen za przejazd koleją lub
- 2) pilność sprawy uzasadnia użycie droższego środka transportu albo
- 3) skrócenie czasu przejazdu spowoduje efektywne zwiększenie czasu przeznaczanego na wykonanie zadania określonego przez zakład pracy, a zarazem zmniejszenie łącznych kosztów podróży.

4. Przy przejazdach środkiem transportu, w którym są dwie klasy, przysługuje przejazd w klasie II.

5. Osobom zajmującym stanowiska wymienione w załączniku nr 1 do uchwały przysługuje przejazd w klasie I. Przejazd w klasie I może być przyznany w drodze wyjątku także:

- 1) inwalidzie lub innej osobie o stwierdzonej utracie zdrowia,
- 2) jeżeli zachodzi konieczność wykonywania zadania określonego przez zakład pracy bezpośrednio po przyjeździe w czasie przysługującego pracownikowi odpoczynku po odbyciu podróży między godziną 22 a 6, a przejazd trwa dłużej niż 6 godzin.

6. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje cenę biletu środka transportu wymienionego w poleceniu wyjazdu służbowego łącznie z ceną biletu upoważniającego do miejsca rezerwowanego, z uwzględnieniem przysługującej pracownikowi ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje.

7. Kierownik zakładu pracy może zezwolić na przejazd służbowy wagonem z miejscami do spania w klasie II, jeżeli zachodzą okoliczności określone w ust. 5.

8. Osobom wymienionym w załączniku nr 2 do uchwały przysługuje przejazd w klasie I wagonu z miejscami do spania (wagonu sypialnego).

9. Do rachunku kosztów podróży służbowej nie zalicza się biletów za przejazdy, z wyjątkiem biletów za przejazd samolotem, wagonem z miejscami do spania lub wagonem z miejscami rezerwowanymi, jeżeli do składu pociągu wchodzi także wagony bez miejsc rezerwowanych.

§ 6. 1. Na wniosek pracownika kierownik zakładu pracy może wyrazić zgodę na przejazd w podróży służbowej pojazdem samochodowym stanowiącym własność tego pracownika. W takim wypadku pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu według cen biletów publicznych środków transportu (§ 5 ust. 6), którym pracownik odbywałby podróż — z wyjątkiem cen biletów wagonu z miejscami do spania (wagonu sypialnego) i samolotu.

2. Zwrot kosztów przejazdu, o którym mowa w ust. 1, ulega odpowiedniemu zwiększeniu, jeżeli pojazdem samochodowym odbywa równocześnie podróż służbową kilku pracowników. W takim wypadku zwrot kosztów przejazdu przysługuje tylko właścicielowi pojazdu samochodowego.

3. Przepis ust. 1 i 2 nie dotyczy używania prywatnych samochodów do wykonywania zadań służbowych na warunkach określonych uchwałą nr 291 Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1967 r. w sprawie usprawnienia gospodarki służbowymi samochodami osobowymi (z późniejszymi zmianami) i przepisami wydanymi na jej podstawie.

4. Koszty garażowania samochodu użytego do przejazdu w podróży służbowej pokrywa się w wysokości wyszczególnionej w rachunku.

§ 7. 1. Jeżeli czas podróży służbowej nie uzasadnia wypłaty diet w pełnej wysokości, przysługuje ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów, o których mowa w § 2 pkt 2, w wysokości:

- 1) 6 zł — jeżeli dieta nie przysługuje,
- 2) 3 zł — jeżeli przysługuje połowa diety.

2. Za dojazd na lotnisko i z lotniska przysługuje zwrot kosztów dojazdu autobusem Polskich Linii Lotniczych LOT. Jeżeli trasa dojazdu na lotnisko obsługiwana jest przez Państwową Komunikację Samochodową PKS lub miejskie zakłady komunikacyjne, zwraca się koszty dojazdu według opłat przewidzianych taryfą miejscową.

3. Zakład pracy może zezwolić na zwrot dodatkowych kosztów dojazdów tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach (inwalidztwo osoby odbywającej podróż służbową, przewóz ciężkiego bagażu lub bagażu specjalnego).

§ 8. 1. Pracownikowi przysługuje prawo wyboru noclegu w hotelu lub w kwaterze prywatnej, jeżeli jednostka, do której pracownik odbywa podróż służbową, nie zapewniła mu noclegu bezpłatnego lub po cenie niższej niż ryczałt, o którym mowa w ust. 3. Pracownik potwierdzający pobyt służbowy obowiązany jest zamieścić na poleceniu wyjazdu służbowego odpowiednią adnotację o korzystaniu z noclegu bezpłatnego lub z noclegu po cenie niższej niż ryczałt.

2. Za noclegi w hotelach pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym. Koszt noclegu w hotelu nie może jednak przekraczać:

- 1) w miastach stanowiących siedzibę wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) — 120 zł,
 - 2) w pozostałych miejscowościach — 90 zł,
- za jeden nocleg lub za jedną dobę pobytu w podróży służbowej.

3. Pracownikowi, który w czasie podróży służbowej nie korzystał z noclegu w hotelu, przysługuje ryczałt za każdy nocleg w wysokości 30 zł.

4. Prawo do zwrotu kosztów noclegu w podróży służbowej nie przysługuje za czas przejazdu publicznym środkiem transportu, a także jeżeli pracownik odbywa podróż do miejscowości, w której zamieszkuje albo jest zameldowany na pobyt stały, lub gdy ma możliwość codziennego powrotu do stałego miejsca pracy (miejsca zamieszkania lub miejscowości, w której jest zameldowany na pobyt stały).

5. Ograniczenie wysokości kosztów noclegów, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy osób zajmujących stanowiska wymienione w załączniku nr 1 do uchwały oraz osób towarzyszących delegacjom zagranicznym i innym przedstawicielom państw obcych.

§ 9. 1. Pracownikowi przebywającemu w długotrwałej podróży służbowej przysługuje zwrot kosztów przejazdu najtańszym publicznym środkiem transportu w związku z odwiedzeniem rodziny w dniu wolnym od pracy.

2. Zwrot kosztów podróży, o którym mowa w ust. 1, przysługuje po każdym zakończonych 14 dniach podróży służbowej.

3. Za czas pobytu z rodziną nie przysługują diety oraz zwrot kosztów noclegów.

§ 10. 1. Pracownikom, których obowiązki służbowe polegają na częstych wyjazdach na teren przydzielonego im rejonu działania, mogą być przyznawane ryczałty obejmujące ogólną kwotę należności za umówioną liczbę dni podróży służbowych w miesiącu lub dodatki godzinowe zamiast diet. W zakresie przejazdów kwota ryczałtu powinna uwzględniać możliwość korzystania z biletów odcinkowych lub biletów okręgowych.

2. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) i przewodniczący prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określają wysokość ryczałtów miesięcznych i dodatków godzinowych wypłacanych zamiast diet oraz zwrotu kosztów noclegów, przejazdów i dojazdów.

§ 11. 1. Zakład pracy wydający polecenie wyjazdu służbowego wypłaca na wniosek pracownika zaliczkę na koszty podróży służbowej.

2. Wysokość zaliczki powinna wynikać z kalkulacji kosztów podróży służbowej.

3. Zaliczkę należy rozliczyć w ciągu 7 dni od dnia powrotu z podróży służbowej. Kierownik zakładu pracy, w wypadkach uzasadnionych dużą częstotliwością wyjazdów, może zezwolić na rozliczanie się z pobranych zaliczek w okresach miesięcznych.

§ 12. Należności z tytułu podróży służbowych, o których mowa w § 2, wypłaca się z osobowego funduszu plac. Należności te nie są składnikiem wynagrodzenia za pracę, nie wchodzi do podstawy wymiaru świadczeń, których wysokość uzależniona jest od wynagrodzenia za pracę, i nie podlegają opodatkowaniu.

§ 13. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Ministrem Finansów zwiększy osobowy fundusz plac na rok 1973 o kwoty niezbędne na pokrycie kosztów podróży służbowych.

2. Zwiększenie osobowego funduszu plac, o którym mowa w ust. 1, następuje na wniosek zainteresowanego ministra (kierownika urzędu centralnego) lub przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

3. Zwiększenie osobowego funduszu plac, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć poziomu kosztów podróży służbowych za rok 1972, poniesionych w okresie od 1 lipca do 31 grudnia.

4. Minister (kierownik urzędu centralnego) i przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) dokonuje podziału kwoty przydzielonej na zwiększenie osobowego funduszu plac oraz tworzy w ramach tej kwoty rezerwę w wysokości niezbędnej na pokrycie nieprzewidzianych wydatków z tytułu podróży służbowych w jednostkach mu podporządkowanych.

5. W przedsiębiorstwach i zjednoczeniach, w których w roku 1973 wprowadza się nowe, kompleksowe zasady ekonomiczno-finansowe, wyjściowy (dyspozycyjny) fundusz plac w 1972 r. należy określić z uwzględnieniem przepisu ust. 3.

6. Nie podlegają zaliczeniu do podróży służbowych i nie wpływają na zwiększenie osobowego funduszu plac, o którym mowa w ust. 1, wydatki z tytułu:

- 1) dopłat zakładów pracy do pracowniczych biletów miesięcznych na dojazdy do pracy koleją,
- 2) przewozów pracowników do i z pracy transportem samochodowym własnym i wynajętym,
- 3) zakupu jednorazowych biletów służbowych na przejazdy miejskimi środkami komunikacyjnymi,
- 4) ryczałtów za używanie do celów służbowych pojazdów samochodowych w obrębie miejscowości stanowiącej siedzibę zakładu pracy,
- 5) ekwiwalentów za przejazdy bezpłatne koleją, wypłacane na podstawie „Karty Górnika”.

Dotychczasowe źródła pokrycia tych wydatków nie ulegają zmianie.

§ 14. 1. Koszty podróży służbowych na wezwanie lub zaproszenie innej jednostki organizacyjnej pokrywa z własnego osobowego funduszu plac jednostka wzywająca (zapraszająca). Wezwania powinny być w zasadzie imienne oraz określać cel i termin przyjazdu oraz czas pobytu. Jeżeli nie zachodzi potrzeba imiennego wezwania (zaproszenia), jednostka wzywająca (zapraszająca) określa liczbę osób, którym zostaną zwrócone koszty podróży.

2. Zakład pracy, który wyraził zgodę na wyjazd pracownika w związku z wezwaniem go lub zaproszeniem, o którym mowa w ust. 1, nie może pokrywać kosztów związanych z tym wyjazdem.

3. Pokrywanie przez zakład pracy kosztów wyjazdów, o których mowa w ust. 2, należy traktować jako naruszenie dyscypliny finansowej i wykroczenie służbowe, powodujące zastosowanie sankcji dyscyplinarnych lub służbowych wobec winnych oraz obowiązek pokrycia przez nich kosztów wyjazdu.

§ 15. 1. Zobowiązuje się kierowników zakładów pracy do kontroli i kształtowania wydatków na podróże służbowe, w szczególności przez:

- 1) okresową analizę wydatków na podróże służbowe,
- 2) podejmowanie skutecznych środków, ograniczających koszty podróży służbowych i straty czasu pracy wynikające z podróży służbowych nie związanych bezpośrednio z rzeczowym zakresem działalności jednostki organizacyjnej,
- 3) odmowę wydania polecenia wyjazdu służbowego na wezwanie innej jednostki organizacyjnej, jeżeli załatwienie sprawy jest możliwe w tańszy sposób (korespondencyjnie, telefonicznie lub telegraficznie).

2. Jednostka organizacyjna, w której pracownik wykonuje zadania określone w poleceniu wyjazdu służbowego, potwierdza pobyt wpisując datę i czas pobytu w poleceniu wyjazdu. Potwierdzenie pobytu nie dotyczy osób pełniących funkcje wymienione w załączniku nr 1 oraz pracowników kontrolno-rewizyjnych.

§ 16. 1. Zobowiązuje się Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do:

- 1) wprowadzenia we wszystkich działach gospodarki społecznej okresowej, uproszczonej sprawozdawczości analitycznej kosztów podróży służbowych,
- 2) przeprowadzenia w terminie do dnia 31 października 1973 r. w wybranych jednostkach organizacyjnych szczegółowych badań obejmujących całość zagadnień związanych z podróżami służbowymi.

2. Zakres sprawozdawczości i badań ustali Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

§ 17. Uchwała nie narusza:

- 1) przepisów określających zasady zwrotu kosztów przysługujących pracownikowi w razie przeniesienia do innej miejscowości,
- 2) uprawnień do wyższych ryczałtów, określonych uchwałą nr 206 Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1972 r. w sprawie ryczałtów za noclegi w podróżach służbowych (Monitor Polski Nr 39, poz. 214).

§ 18. W okresie od września do czerwca należy w większym niż dotychczas stopniu korzystać w podróżach służbowych z samolotów Polskich Linii Lotniczych LOT.

§ 19. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym oraz społecznym wprowadzenie przepisów uchwały w podległych zakładach pracy.

§ 20. Przepisów uchwały nie stosuje się do pracowników zatrudnionych na obszarze gmin przy wyjazdach służbowych w granicach administracyjnych gmin.

§ 21. 1. Znosi się dodatki do diet wypłacane dotychczas niektórym kategoriom pracowników na podstawie odrębnych decyzji i przepisów wydanych przez naczelne organy administracji państwowej.

2. Tracą moc przepisy dotychczasowe w zakresie diet i innych należności za czas podróży służbowych na terenie kraju, a w szczególności:

- 1) uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 2 maja 1946 r. w sprawie należności pracowników przedsiębiorstw państwowych w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym,
- 2) uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 16 maja 1947 r. w sprawie należności pracowników przedsiębiorstw państwowych w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym,
- 3) uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1948 r. w sprawie kosztów reprezentowania przedsiębiorstw,
- 4) uchwała nr 336 Rady Ministrów z dnia 4 października 1960 r. w sprawie przyznania pracownikom Państwowej Inspekcji Handlowej dodatku do diet,
- 5) uchwała nr 278 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1966 r. w sprawie przyznawania pracownikom terenowych urzędów jakości i miar oraz urzędów probierczych dodatków do diet,
- 6) § 7 uchwały nr 159 Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 1969 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników przedsiębiorstw produkcyjnych delegowanych do prac związanych z montażem lub rozruchem maszyn i urządzeń poza przedsiębiorstwem macierzystym (Monitor Polski Nr 37, poz. 303),
- 7) § 34 uchwały nr 191 Rady Ministrów z dnia 10 września 1971 r. w sprawie resortowej kontroli działalności gospodarczej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski Nr 48, poz. 309).

§ 22. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik nr 1 do uchwały nr 90 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1973 r. (poz. 127).

UPRAWNIENI DO PRZEJAZDÓW SŁUŻBOWYCH POCIĄGAMI W WAGONACH KLASY I

1. Osoby zajmujące stanowiska wymienione w art. 1 dekretu z dnia 5 października 1972 r. o uposażeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 42, poz. 269).
2. Pełnomocnicy Rządu.
3. Dyrektorzy, wicedyrektorzy departamentów i jednostek równorzędnych, naczelnicy wydziałów i jednostek równorzędnych, główni specjaliści i doradcy w Urzędzie Rady Ministrów, ministerstwach i urzędach centralnych.
4. Dyrektorzy redakcji; naczelnicy redakcji wydawnictw i ich zastępcy; naczelnicy redakcji i ich zastępcy w redakcjach dzienników, Polskiej Agencji Prasowej

oraz periodyków partyjnych (stronnictw politycznych), agencji prasowych CAF i WAG, pism ukazujących się częściej niż raz w tygodniu, czasopism ogólnokrajowych i wojewódzkich o wyłącznie prasowym charakterze.

5. Profesorowie i docenci szkół wyższych.
6. Samodzielni pracownicy naukowo-badawczy.
7. Sędziowie Sądu Najwyższego i sądów wojewódzkich, prokuratorzy Prokuratury Generalnej i prokuratur wojewódzkich, sędziowie Trybunału Ubezpieczeń Społecznych, rzecznik interesu publicznego przy Trybunale Ubezpieczeń Społecznych.

8. Oficerowie Wojska Polskiego, Milicji Obywatelskiej, Służby Więziennej, Korpusu Pożarnictwa od stopnia majora (stopnia równorzędnego) wzwyż oraz oficerowie zajmujący stanowiska służbowe przewidziane w strukturze organizacyjnej dla oficerów w tych stopniach.
9. Dyrektorzy i ich zastępcy oraz główni księgowi w zjednoczeniach, kombinatach, przedsiębiorstwach i jednostkach równorzędnych, objętych planem centralnym, dyrektorzy okręgów poczt i telekomunikacji i jednostek równorzędnych, dyrektorzy instytutów naukowo-badawczych i ich zastępcy.
10. Dyrektorzy zjednoczeń i przedsiębiorstw objętych planem terenowym oraz dyrektorzy obwodowych urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych.
11. Członkowie prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw), kierownicy wydziałów w tych prezydiach, przewodniczący prezydiów powiatowych rad narodowych (rad narodowych miast stanowiących powiaty miejskie) oraz naczelnicy gmin.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 90
Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia
1973 r. (poz. 127).

UPRAWNIENI DO PRZEJAZDÓW SŁUŻBOWYCH POCIĄGAMI W WAGONACH KLASY I Z MIEJSCAMI DO SPANIA (WAGONACH SYPIALNYCH)

1. Osoby zajmujące stanowiska wymienione w art. 1 dekretu z dnia 5 października 1972 r. o uposażeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 42, poz. 269).
2. Pełnomocnicy Rządu.
3. Dyrektorzy departamentów (jednostek równorzędnych) i doradcy w Urzędzie Rady Ministrów oraz dyrektorzy departamentów (jednostek równorzędnych) w ministerstwach i urzędach centralnych.
4. Naczelnicy redakcji w redakcjach dzienników, Polskiej Agencji Prasowej, periodyków partyjnych i stronnictw politycznych, agencji prasowych CAF i WAG.
5. Profesorowie i docenci szkół wyższych.
6. Samodzielni pracownicy naukowo-badawczy.
7. Sędziowie Sądu Najwyższego i sądów wojewódzkich, prokuratorzy Prokuratury Generalnej i prokurator wojewódzkich, sędziowie Trybunału Ubezpieczeń Społecznych, rzecznik interesu publicznego przy Trybunale Ubezpieczeń Społecznych.
8. Oficerowie Wojska Polskiego, Milicji Obywatelskiej, Służby Więziennej, Korpusu Pożarnictwa od stopnia generała brygady (stopnia równorzędnego) wzwyż, dowódcy pułków i równorzędni, oficerowie zajmujący stanowiska służbowe przewidziane w strukturze organizacyjnej dla oficerów w tych stopniach oraz oficerowie wykonujący funkcje określone w pkt 1—7 i pkt 9.
9. Dyrektorzy zjednoczeń i kombinatów, dyrektorzy instytutów naukowo-badawczych, dyrektorzy okręgów poczt i telekomunikacji.
10. Członkowie prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).